

1/4 л малака, 1/2 чайної
ложки чырвонага перцу, па-
сечанае зяленіва пятаўшкі
і кропу.

БЕЛАРУШЧЫНА

Ахова спадчыны: закон павінен улічваць усё

На пасаджэнні камісіі па адукацыі, культуры і захаванню гістарычнай спадчыны Беларускага Савета Рэспублікі Беларусь быў ішчэ раз разгледзены прэкт «Аб ахове і абароне гісторыка-культурнай спадчыны», прыняты на мінулай сесіі ВС у першым чытанні, а таксама прэкт «Аб падрыхтоўцы да святкавання 100-годдзя з дня нараджэння Максіма Гарэцкага».

Дамітрый Бубноўскі, адзін з аўтараў прэкта Закона «Аб ахове і абароне гісторыка-культурнай спадчыны», расказаў аб паступіўшых да распрацоўшчыкаў заўвагах і прапановах. Гаражы дэбаты разгарнуліся па «эміяльнаму» пытанню: зараз, калі столькі разоў аб прыватнай уласнасці на зямлю, надзяваць важна забяспечыць грамадзянства падмуркам, а імяна: праводзіць належную экспертызу на вылучэнне гістарычных каштоўнасцей перад тым, як правесці ўчастак ва ўласнасць.

Члены камісіі падтрымалі прапанову Івана Сашчэкі, намесніка Генеральнага пракурора Рэспублікі Беларусь, каб раздзелі аб кримінальнай адказнасці за занадта на гістарычна-культурны каштоўнасці выключыць з данага законапраекта і ўключыць у кримінальны кодэкс. Некаторыя змяненні былі ўнесены ў раздзел аб падаткаабкладанні.

— Закон павінен улічваць усё. Толькі тады ён будзе надзейным, — сказаў у прэсе дыскусіі старшыня камісіі Ніл Гілевіч.

У пачатку наступнага года мы будзем аднаўляць 100-год-

дзе з дня нараджэння выдацкага беларускага пісьменніка Максіма Гарэцкага. Намеснік міністра культуры Рэспублікі Беларусь Уладзімір Гілеп расказаў аб падрыхтоўчых мерапрыемствах, прысвечаных гэтай дзе, у прыватнасці пра стварэнне спецыяльнага рэспубліканскага юбілейнага камітэта па падрыхтоўцы да святкавання гадавіны. Прынятае рашэнне выпусціць з гэтай нагоды паштовую марку, а таксама зацвердзіць прапанову выканковага Горацкага гарадскога Савета народных дэпутатаў Магілёўскай вобласці аб пашырэнні ў г. Горкі дзеячэска-гістарычна-этнографічнага музея са стварэннем на яго базе ў квартэры, дзе жыў у 1926–1928 гг. вылікі беларускі дзеяч, спецыяльнага філіяла — музея-кватэры імя М. Гарэцкага.

Ганна ЛАГУН.

Здольнасці да малявання Гелена Франчук — жыхарка Навагрудка — выпадкова адкрыла ў сабе пасля сямідзесці гадоў. Жыццё свай іна прывяла педагогічна, больш трох дзесяцігоддзяў працавала настаўніцай пачатковых класаў. Ужо будучы на пенсіі, аднойчы паспрабавала маляваць. Прафесійналы-мастакі адомылі першыя работы Гелены Франчук. Паступова прышло і прызнанне.

Цяпер палотны Г. Франчук выстаўляюцца на вернісажы ў Навагрудку і Гродна, набыві іх музеі. А Гелена Франчук, нягледзячы на свой пажывані ўзрост (ён 79 гадоў), поўная сіла, цікавыя творчыя задумкі.

На здымку: Гелена Франчук ЦЫГЕР са сваімі работамі.

Фота Эдуарда КАБЯКА. БЕЛІНФАРМ.

Большасць першых класаў — беларускія

Тры дні засталася да пачатку новага навучальнага года. У аддзелах канцэпцыйнага, нягледзячы на называльна-вель-зарныя цэны, — доўгія чэргі за сшыткамі, стрыжнямі, алоўкамі... Як бы ні змянялася эканамічная і палітычная абстаноўка, а дзецям усё роўна трэба адукацыя, пісьмачына, спэцыяльнае навучанне, добрае, вечнае. Зараз нашы школы ўсё больш становяцца па-сапраўднаму нацыянальнай, многія хлопчыкі і дзяўчынкі пойдучы першы раз менавіта ў беларускі клас.

Начальнік упраўлення агульнай сярэдняй адукацыі Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь Г. Пятроўскі расказаў: — Сёння калі 65 працэнтаў першых класаў рэспублікі — беларускія. У розных рэгіёнах, канешне, карціна неадназначная. Напрыклад, у Брэсцкай і Гродзенскай абласцях тры чвэрці класаў — беларускія (гэта, прынамсі, адпавядае нацыянальнаму складу тагачаснага насельніцтва). Крайні меншы паймаў у ўсходняй абласці — каля 60 працэнтаў агульнай колькасці.

Уладзімір ТАЦЯНЧЫК.

На кругі свая...

26 жніўня ў Міністэрстве юстыцыі рэспублікі зарэгістравана новая грамадская арганізацыя — «Аб'яднанне беларускіх скаўтаў». Напярэдадні рэгістрацыі наш карэспандэнт сустрэўся са скаўтамі-падканцлерамі, ды-рэктарам Беларускага цэнт-ра гульняў і цацкі Міністэрства адукацыі Беларусі А-лем-сэм Лозкам.

Шчыра кажучы, гэта не новая структура, а адраджэнне старога Скаўцізму, які зар-дзіўся ў Англіі ў 1910 годзе, абшоў усё свет і да 1919 го-да быў шырока распаўсюджаны ў Беларусі. Але, па аразумелых прычынах, на другім уздзе-жжэ камясала нашы дзеці нека-ад-разу сталі пінерамі.

Праўда, у эмігранцкім ася-роддзі гэты рух працягваў існа-ваць усе гэтыя доўгія гады. А вось пяпер адраджаецца ён і ў нас.

— Якія асноўныя прынцыпы існавання аб'яднання беларус-кіх скаўтаў?

— Два кіты, на якіх заснава-ны ўсё наш рух, — Бог і Ай-чына. Між іншым, не абавязко-ва, каб дзеці былі веруючымі, ім дастаткова не быць наву-чымі атэстамі. Што датычыць Айчыны, то наша першая зада-ча — пазнаёміць дзяцей з гіс-торыяй, сапраўднай гісторыяй краіны і для гэтага ў нас ёсць спецыяльны падручнік. Мы маем магчымасць пазнаёміцца з вы-данымі аб Беларусі, якія вы-ходзілі ўсё гэты час за мя-жой і захоўваюцца ў Белар-у-скай бібліятэцы ў Лондане. Увогуле, што выхаванне сва-боднага асобы, прывіць ёй на-цыянальнае самасвядомасць можна толькі праз вывучэнне гісторыі краіны, яе культуры, мастацтва, фальклору і этнагра-фіі.

БЕЛІНФАРМ.

НОВАЕ З ФОНДАЎ НАЦЫЯНАЛЬНАГА МУЗЕЯ

Яшчэ адну частку сваёй фон-даў адкрыў Нацыянальны му-зей гісторыі і культуры Белар-у-сы. Фатаграфіі, з любоўю са-браваны ў невялікую вітрэну навуковым супрацоўнікам Та-цяняй Воранавай... У часы па-лявання на «вельмі рэдкае на-ліццё» яны заставаліся ў сховішчах, які і многія зва-зя-лі з нацыянальным адраджэ-нем рэчы і матэрыялы.

На кроху краўчых часам фатаграфіяў — добрых, разум-ных, усмешлівых твараў лю-дзей, у вачах якіх — агонь і вера. Усе яны арганізаваны або навуковцы Дзяржаўных бел-арускіх інстытутаў аднаго-двах курсаў, адкрытых у 1921 годзе ў Латвіі.

— У красавіку 21-га група свядомых і актыўных белару-саў у Латвіі, сярод якіх былі Кастусь Езавітаў, Ян Харлап, Сяргей Сахарав і Мікола Хмя-лёўскі, заснавалі першае куль-турна-асветніцкае таварства беларускай меншасці «Бя-ль-кашчына», — расказаваў карэ-спандэнт БЕЛІНФАРМА Та-цяня Воранава. — З дапамо-гай пазна Яна Райніса ў каст-рычэскай гэтага ж года пры Мі-ністэрстве адукацыі Латвіі ад-крыццё беларускіх аддзелаў. Карніцкі з жыцця першых са-рака курсантаў і складаюць гэту вітрэну. Трэба адзна-чыць, што яны не толькі вучы-ліся беларускаму слову, яны жылі нацыянальнымі духам, надзявалі вечары, спектаклі... Курсныя многія зрабілі для аб-яднання беларусаў у Латвіі. Праўда, праіснавалі яны ня-доўга, але гэта ўжо іншы рас-каз.

Вольга БЕЗЛОДОВА.

«Толькі бабуляй мяне не называй, я не такая яшчэ старая!»

Ад адзілення я сумелася: размаўляла са мною 90-гадо-вая жанчына. А цётка Марыя і сапраўды не дасі больш за 70. Жывая, жвавая жанчына з прыемным руміным тварам.

— Гэе, каб ты на мяне гадзі два таму паглядзела — ніводна сівога валаска не было! Гэта цяпер ужо сям-там з'яві-ліся...

— Як жа вы, цётка Марыя, да гэтых гадоў валасы цёмныя захаваці?

— А я сякроў ведаю! Каліс-ці маці вучыла: крышчыць ма-сла або сметанкі разрэзіць па валасках, тады яны так прыго-жа блішчэлі — і галава, як кажацца, добра. А мяне вала-сы трэба дажджываць вадой, каб мяккімі былі. Ужо калікі гадоў так раблю, таму і не сі-вею. Вы б, маладыя, павучылі-ся...

А павучыцца, безумоўна, ёсць чаму. Цётка Марыя, ня-гледзячы на гады, заўсёды па-ласціва, каб у будзень су-судка была чыстая, а ў свят-а прыгожая, каб прысьмя па-блскавалі нацыянальнае па-сцянаю завушніцы і неадаргі прэснэкаў на палцы. Я нават не зусім разумею, адкуль у звычайнай явайскай жанчы-не гэта амаль акцёрскае імкнен-не быць прыгожай: за яе пляч-ма — надзвычай складанае жыццё. З пары дзяцінства ў памяці засталася панішчына, смерць маці, потым рэвалюцыя, калігас...

— Я стаханавіца была, — цётка Марыя горда ўскідае галаву. — Мне за перадавую працу карову далі. Радасці ж тады было...

Пачалася вайна, і жанчына падалася з роднымі мясціна на ўсход: — Маладая была, думала ад-вярнуцца. І дадому не вярну-лася, і ад немя не ўжы-ла: апынулася ў Рудзенску і да-лей ужо не пайшла.

Так і засталася жыць у не-вялікім мястэчку пад Мінскам — у чужой сім'і, якая з цягам часу стала для яе і радзінёй, і адзінай падтрымкай на чужы-не.

...Было нешта неверагоднае і даўнае ў расказах суседзкіх карыстаюцца клеём. Але як бы старанна ні рабілася гэтая справа, клей нярэдка ўсё ж трыпае на шкло. І адразу ж узні-кае пытанне, як ачысціць яго ад клею. Нямаюла клопатаў кле-дае і тым, хто працуе па лісьмовым сталом, накрытым шклom. Перш за ўсё трэба ведаць уласцівасці клею, якім карыстаюцца.

ХАТНІЯ НАРЫХТОУКІ

Сушаныя яблыкі і грушы

Яблыкі для сушкі падбі-раюць кіслыя ці кісла-салод-кія з бодай мяккацю. Лепш сушыць іх ачышчанымі ад скуркі, без аспроку, але можна і са скуркай. Адабраўшы яблыкі мыюць, нарэзаюць кружочкамі таў-шчыней 6–8 мм і бланшы-руюць у падкісленай вадзе (1,5 г лімоннай кіслаты на 1 л вады) на працягу 5 хві-лін для захавання светлай фарбавуці. Можна пасля чысткі, рэзкі яблыкі да су-шкі захоўваць у 1–1,5-пра-цэнтным раствору солі (10–15 г солі на 1 л вады).

Перад сушкай яблыкі прамываюць халоднай ва-дой, напіваюць на ніткі і вывешваюць на сонца ці су-шыць у духоўцы пры тэм-пературы 65–85 градусаў 5–6 гадзін.

Грушы для сушкі падбі-раюць спелыя. Дробныя плады сушыць цалкам з пладаножкaj, а буйныя раз-разаюць па даўжыні на па-лавінкі ці чвэрцінкі, вы-далаючы семечкі, пашко-джаныя месцы і скурку. Падрыхтаваныя доўжы-бланшыруюць 5–7 секунд у кіпені і адразу ж апу-скаюць у халодную вадку, даючы ёй сцяць і выклад-ваюць на бляху, засцеленую чыстай паперай, сушыць у духоўцы пры тэмпературы 55–60 градусаў 10–12 га-

на вярхох хлопцы і дзяўча-ты ў Смалейскай раёне, або ў прыпеўках-«справах» (карань-цыць, адоўж — «справа», падразаць, урэзаць), якія вы-далі «прыпеваць» дзеці адна адной у Івацэвіцкім ра-ёне. Так і сыплюцца, як «старх з мэху», любімыя прыпеўкі!

Калі прыпеўка — з'ява ўлас-на беларуская, то частушка і страдальнік запавяжаныя. Частушка, паводле скар-джэння многіх даследчыкаў, нарэзалася ў Расіі толькі ў другой палове XIX ст. і па-

самадзейных і прафесійных му-зыччых калектываў: Будзем плыня, як чэкісты, Край савесці вяртаецца. Ні шпінны, ні фашысты. Нас не здолеюць зламаць! Альбо: Расцівайце ў садочку Маладая вішнячка. Жыць свабодна толькі сталі ім пасля Кастрычніка.

Распаўсюджаны на значнай частцы тэрыторыі Беларусі страдальнікі вызначаюцца сваім любімым месцам, лірычным настроём, спяваюцца нізкамі, падобна да лірычных песень з разгорнутым сюжэтам. Асаблі-ва любіць спяваць страдальнікі на Магілёўшчыне, дзе мой за-пісаны выразны мастацкі ар-кестр палёвы мясцовага пахо-джання.

...На жаль, многія адносіцца да жанру прыпеўкі як да не-сур'ёзнага, нават легкадумна-га і таму не заслугоўваючага ўвагі. Але пра прыпеўку, як і пра іншы жанры фальклору, вытвараюцца асабліва харак-тэрныя, светлагія, што пера-даюцца ў спецыфічнай форме, адмысловымі спосабам.

Зараз з вялікай пажысцю адбіраюцца прыпеваць мелодыі, яны вышэйшыя, пры-сцяны, як пошпаны, сарата-скі, «варожэжскі», «званіцкі» частушкі, якіх так багата мы слухаем па радыё і тэлебачан-ні. Але ж нельга забываць, што ў нас ёсць свая адметная, традыцыйна-беларуская пры-пеўка, без якой нацыянальная музычна-і харагграфічна-фаль-клорная спадчына застаецца няпоўнай і абедзенай.

Тэцыя ПАДАЛЯК.

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА ВЫТОКАЎ

Мяняецца мода на адзенне і ідэі, на ралігіі, манеры паводзін і рытуалы, мяняюцца грамадска-гістарычныя фармацыі і лад жыцця, але мала мяняюцца людзі. Відав, сама прырода заклаа ў кожнага з нас імкненне несякліца, жартваць, радавацца жыццю — нягледзячы на штодзённыя цяжкасці і праблемы. Таму, напэўна, праз стагоддзі і дзяўчына да нас прыпеўка. Яе задавальненнем спяваюць і сёння — не толькі людзі сталага веку, а і малады: пад гармонік, гітару, пад чачотачны акампанемент абдаскаў...

Каб лепш зразумець сут-насць прыпеўкі, варта разглед-зець яе ў ланцужку з частуш-кай і страдальнікам.

Ужо ў самой назве «прыпеў-ка» прыстаўка пры-паказвае на прыстававанасць да частуш-кі і страдальнікам. І сапраўды, генетычна прыпеўка звязаная з народным танцам. Пра гэта сведчаць і шматлікія паралельныя, вельмі выразныя і трапныя назвы прыпеўкі, якія ўжываюцца і сёння: татшчухі, скакушкі, падскокі, прыскачкі, выдрыгавы, вытыванні...

У час экспедыцыі ў Івацэ-віцкім раёне пачула: падра-бэшка. Спытала ў жанчыны, якая спявала: што гэта зна-чае?

Ім Хіба не зразумела? «Пад-рабэшка» падобна на песню, але нешта іншае — нібы пад-робка, — растлумачыла яна.

Прапуючы ў экспедыцыі ў Кобрынскім раёне, записала ры-туальныя вясельныя танцы. Па-святоточнаму апрапуючы бацькі маладых, узяўшыся пад пахкі і трымаючы ў руках рытуаль-ны хлеб, круціліся пад прыпеў-ку:

Ой, дай божа, ў добры час, Як у людзі, так у нас. В шчаслівым годзіну Вазмыслю родзіну.

Толькі пасля выканання гэ-тэга рытуальнага танца-прыпеў-кі — так бы мовіць, «звясноў-вання» і пачыналася вясель-ле. Абсцелючы Брэсцкую да-лей, я са здзіўленнем заўважы-ла: той жа традыцыйна-абра-давы напэў у многіх месцах вы-карыстоўваецца як тыповы пры-певак, на які спяваюцца без-ліч пачатковых тэкстаў. Выхо-дзіць, прыпеўка як самастойны жанр падобна да песень кален-дарна-земляробчага і сямейна-абрадавага цыклаў. У розных мясцовасцях яна мела асаблі-выя напэвы з характэрнай структура-рытмічнай будовай. Безумоўна, сваімі вытокамі

А адкуль пайшла прыпеўка, дзе яе вытокі? Калі ўзнікла і ў гэтым чым? Ці адрабэшка яна ад рускай частушкі — а можа, і сапраўды, мае радзіму той, хто сцяварае, быццам частушчым жанр запавяжаны беларусамі з рускай народнай творчасці? Пра ўсё гэта наш карэспандэнт папрасіла расказаць супрацоўніка Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору Акадэміі навук Рэспублікі Беларусь, кандыдата мастацтвазнаўства Іну Дамітраўну НАЗІНУ.

ЦІ Ё МОДЗЕ ЗАРАЗ «ПАДРАБЭШКА»?

Прыпеўка-«падрабэшка» па-ранейшаму займае адметнае месца на вясковых святах і гулянках

А калікі прыпевак прысвечана музыкантам, без падтрымкі якіх ніхто б і не ўзяўся пры-певаць.

Ох, ох, не дай бог 3 гарманістам знацца, Гармонікам у руках — Нельга цапалацца. Нямаюла прыпевак, прысвечаных для дзяўчат, маладых хлопцаў і нават для старых людзей:

Стары дзея, стары дзея, Стары дзея трасца. Завяду яго ў аёс — Няхай павесца. А калікі гурму, вяселосці. Заўвядзці ў прыпевак-«сця-бачка», якімі абмываюцца

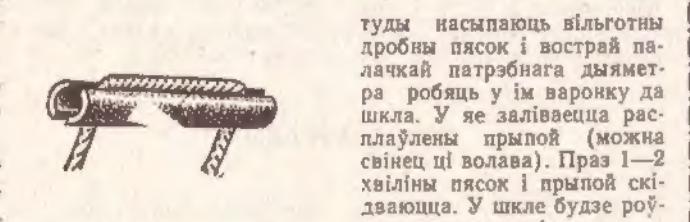
НЕАВХОДНЫ ПАСТСКРЫПТУМ

Пакуль рыхтавала матэрыял да друку, і сама не на жарт захапілася прыпеўкаю: «Ці ёсць у вас любімая прыпеўка?» — прыставала да калег і знаёмых. Алім проста пацяскалі плячыма, другія глядзелі падкажана — акур-ат як на часцоточны дзівак («Здэкуш-сць...»), а калі тосцік нешта і ўгадваў — дык вельмі цымна...

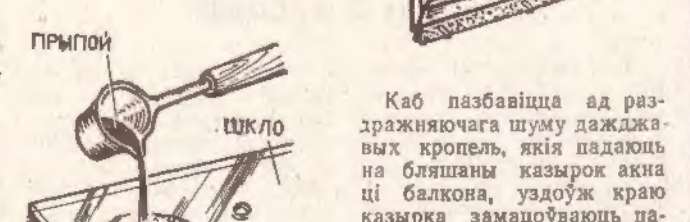
Вымушана была адзначыць, што, калі ў аёс прыпеўка яшчэ жыве, дык у горадзе амаль скамала. Восе і вырашала ў нас з дапамогай га-зетны падтрымач гэты шумны ў народзе на працягу многіх стагоддзяў жанр. Думаем, справа патрэбна і высакародная.

Перакананы, што і табе, паважаны чытач, парадкам ужо надакучылі анекдоты з душком да аб'явы «вечэрняй масажыста», якія дзеля забавы публікуюць некаторыя газеты. А мы будзем друкаваць прыпеўкі — папулярныя і

Парады на ўсякі выпадак

Кавалак гумавай ці пла-стмасавай трубі, якую мо-жна надрэць на вярхоўку ўпакоўкі, — зручная імпра-візаваная рука, што не рэ-жа пальцы і пры пераносі цяжкіх грузаў.

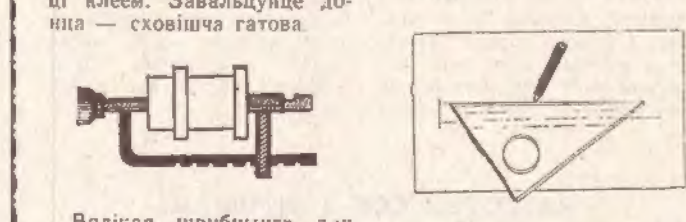
Каб пазбавіцца ад раз-дражняючага шуму дажджа-вых кропель, якія падаюць на бляшаныя казыркі акна ці балкона, уздоўж краю казырка замацоўваюць па-лоскі з кардону ці другога гукапаглабляльнага матэрыя-лу. Мацаваць іх можна звы-чайнымі вялікімі канцыляр-скімі сашчэпкамі.

Гэта старажытны спосаб атрымання даўркі ў шкло. Месца, дзе яна будзе, трэба добра адмыць бензінам, аэзоном ці спіртam. Потым

трэба ўцягнуць ніткай скла-дзены ўдвай кавалак капро-навага шпатула — і гатовы пэндзлік. Мыш яго не трэба — дастаткова выцягнуць і падразаць запэцканы канец.

Пусты шобік ад зубной пасты можна выкарыстаць у якасці зручнага шквінцы. Разваліўшыце дошка, рас-праўце шобік, прамыце яго прасушана. Запоўніце яго тэхнічнай змазкай, фарбай ці клеём. Завяжыце до-шка — шквінцы гатова.

Вялікая шрубціна для хатняга майстра заўсёды праблема. Паважаны чытач, на 180° кранштын найжойкі па металу, мы атрымаем зруч-ную шрубціну. Трэба толькі замяніць «баранчак» на звычайную гайку, каб ра-

Клей на шкле

Рыхтуючы вокны да зімы, уцяпляючы іх, нярэдка для зама-цавання папярочных палосак, паралонавых пракладак і г. д.

дзі. Сушка лічачына скон-чанай, калі ад моцнага на-жскання пальцамі грушы не раздуваюцца. Сушаныя грушы трэба 5–6 дзён вы-

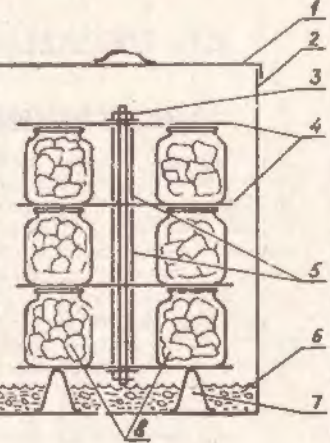
трымаць у скрынях, а по-тым перакласці ў папярочны мяшкі і захоўваць у пава-жаным стане ў прастэраваным памяшканні.

распорныя ўтулікі і сцяжны вінт нажадана вырабіць з нерухомай сталі. Іны выкарыстоўваюцца шмат гадоў. А бак (ёмнасць) у любой гаспадары знойдзец-ца.

Свежэе мяса знімаюць з касцей, ачышчаюць ад п'я-нак і жыв, нарэзаюць ку-скамі таўшчыней да 2 см, соляць па смаку. Пасоленае мяса вытрымліваюць на пра-цягу сутак у халадзільніку ці халодным месцы, затым укладваюць у слоікі (0,5, 0,7, 1, 2, 3 л), выходзячы з колькасці мяса і саставу сям'і. Пры ўкладцы мяса ў слоікі дадаюць зярніты чорнага перцу, лаўровы ліст. Слоікі накрываюць на-крыўкамі і закручваюць. Пасля іх укладваюць у шы-рокую каструлю ці спецы-яльна падрыхтаваны бак (гл. мал.).

Пасля ўстаноўкі слоікаў у бак яго ставяць на цепла-носьбіт (газ, электрычная пліта, кухонная пліта, кас-цёр). Слоікі вытрымліваюць у баку 5 гадзін, пры паста-выным кіпенні вады з за-крытай накрывкай. Затым усе разам ахалоджваюць, слоікі аглядаюць, накрывкі змазваюць кансервуючай змазкай. Слоікі ўкладваюць на захоўванне ў сухое ха-ладнае месца.

Зменныя дыскі разгру-жаюць піск на чакрыкі слоікаў і заспагваюць іх ад зрыву. Зменныя дыскі,

Умоўныя абазначэнні: 1 — накрывка; 2 — корпус; 3 — сцяжны вінт з гайкай і шай-бай; 4 — зменная дыска; 5 — распорныя ўтулікі на выш-ні (адпаведна ёмістасці ўста-новленых слоікаў); 6 — вада; 7 — падстаўкі; 8 — бакі з мясам.

ВЕСТКИ АДУСЮЛЬ

КОНІ СУПРАЦЬ ЗЛАЧЫНЦАУ

У сталіцы Літвы прыступіла да нясення службы конная паліцыя. За 1 мільён рублёў, якія раней выдаткаваў урад Літвы, паліцыя набыла 39 коней. Кожны дзень у чатыры гарадскія паркі Вільнюса выязджаюць на дзяжурства 12 паліцэйскіх атрыцельных паліцэйскіх коней. Спецыяльна для атрыцельных паліцэйскіх коней збудаваны спецыяльныя конныя паліцэйскія ўчасткі ў шэсці разоў больш эфектыўныя за пешага, а гэты значна таннейшы за бензін.

«ГУМАНИСТЫ»

У мусульманскім Судане, дзе вельмі моцны ісламскі фундаменталізм, узброеныя рабаўніцтва, згодна з шэрагамі, карацца так званай «культурай экзэкуцыя» — адсячэннем правай рукі і левай нагі.

Нядаўна ў Хартуме гэтакі пакаранне падвергнулі двое злачынцаў. Да аднаго з іх, па маладосці гадоў, аднеслі больш гуманна: ампутацыю рабілі пад наркозам.

НУ І СЛУЖБА!

Частка прызыўнікоў Ташкента будзе накіроўвацца не ў войскавыя часткі, а ў... трамвайна-тралейбуснае ўпраўленне ўзбекскай сталіцы. Юнакі будуць працаваць кандуктарамі аўтобусаў, трамваяў і тралейбусаў, таму што з «грамадзянскіх» жадаючых працаваць тут не знаходзіцца.

ЗА ПАКАРАННЕ СМЕРЦЮ

Больш паловы Італьянцаў, якіх сталіліва ад крывавага злачынства мафіі, у метах

барачбы з арганізаванай злачыннасцю гатовы падтрымаць вяртанне да смяротнага пакарання.

СНАРАД У КАМЕРЫ ЗАХОУВАННЯ

У час планавых інкасацый у камерах захоўвання Адэскага вакзала скарот іншых рэчаў цяпер знаходзіцца і зброя. Нядаўна знойдзены сотні патронаў, трацілавыя шашкі, гранаты і нават снарад.

ХВОЙНЫЯ ПАКУТУЮЦЬ БОЛШ

У Германіі ўпершыню было праведзена даследаванне ўсёх дрэў на тэрыторыі краіны. Даследаванне паказала, што 26 працэнтаў з іх могуць пацярпець ад забруджвання навакольнага асяроддзя, 39 працэнтаў —

пацярпець значна, 25 працэнтаў — зусім здаровыя. Мацней за ўсё забруджаны навакольнага асяроддзя ўдзельнічаюць на хвойныя паломы дрэў (пашкоджаны 41 працэнт).

АСЦЯРОЖНА: АФЕРА

Куды, куды цячэ бензін...

Літаральна пад парамі гатовага да адкрыцця цэпалавога затрыманні ў Асіповічах кантрабанды тавар. Работнікі мінскай транспартнай міліцыі выявілі пяць чыгуначных цыстэрн з бензінам агульнай вагой звыш 250 тон і коштам больш чым тры мільёны рублёў. Паліцэйскія дакументаў іх накіроўвалі на Украіну, у Жытомірскую вобласць.

Удзельніца гаручага пачалася на Наваполацкім нафтапрадукцыйным заводзе. Купля-продаж ішла па падставах дакументаў. Скрынны калітас «Іскра» Чарвёнскага раёна, які ўзначальвае наваполацкі бізнесмен Мікалай Быкаў, закупіў, нібыта для патрону гаспадаркі, вельмі заручку колькасць бензіну. У абмену на міліцыйную тэхніку ўсё гаручае перапрадалі мінскай вытворча-камерцыйнай фірме «Оракс», дырэктарам якой з'яўляецца Пётр Сінікевіч. Гэта фірма, у сваю чаргу, паставіла тавар мінскай калегам з «Каса-вэга», кіраўнік якой — Расціслаў Варэнік — становіцца трэцім героем крымінальнай гісторыі.

Пакуль ішла мышыная вальсавальня з паперкамі, бензін прама з заводу, без усялякіх сродкаў, прыймаў спекулянт пераправіў на ціхую лясную станцыю Гродзенскага Асіповіцкага раёна. Ліцэнзію на вываз тавараў дафіциту дырэктар ВКФ «Каса-вэга» пан Варэнік атрымаў у самым рэспубліканскім ведамстве Дзяржжынафтапрадукты. Праўда, давалі

яму «дабры» з агаворкай, што паліва купіў у адной з яраслаўскіх фірм мінскай фірмы «Прайда», а ў яе — «Каса-вэга» шляхам самавывазу. Гэту ліпавую шматштучную завадскую папярочку абраваў падмажаны немескі старшын камітэта Дзяржжынафтапрадукты Валерый Заронак.

На следстве ў народным судзе Асіповіцкага раёна можна было атрымаць завадзкія неадпаведнасці, як удзельнікі гэтай бізнесвай аферы ўспрымалі, быццам нашкодзілі перахвалі. Суд канфіскаваў у даход дзяржавы ўсё затрыманне бензін і зброя. За парушэнне Закона аб часавых мерах па абароне рынку Рэспублікі Беларусь дырэктар фірмы «Каса-вэга» Расціслаў Варэнік аштрафаваны на пяць тысяч рублёў. Рассяледаванне меру вывазаці астанніх удзельніках аперцыі працягваюцца.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

РАДЫЁПЕРАХВАТ

РАДЫЁ «СВАБОДА»

Міністэрства абароны Афганістана паведаміла аб поспеху ў баях з ісламскімі групамі міджахедаў. Урады войскі адкінулі праціўніка ад Кабула на адлегласць, якая перашкоджае яму абстраляваць горад Ракаці.

Канцэрты ФРГ Коль і прадзюсер Франціс Мітэраж лічыць, што міжнародная супольнасць павінна дапамагчы бегжанцам з былой Югаславіі.

Старшыня парламента Абхазіі Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

РАДЫЁПЕРАХВАТ

РАДЫЁ «СВАБОДА»

Украінцы, якія жывуць у мясцовай, робяць крытычныя заувагі ў адрас самага прэзідэнта ў ўрада.

Вярхоўны Савет Эстоніі адбыў першы боджэт расійскіх і нацыянальна-аўтономных краінаў.

Канцэрты ФРГ Коль і прадзюсер Франціс Мітэраж лічыць, што міжнародная супольнасць павінна дапамагчы бегжанцам з былой Югаславіі.

Старшыня парламента Абхазіі Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

Лідэр Нахічэвані Гейдар Аліеў паведаміў, што іран лабуе чыгуначны і аўтамабільны транспарт, які пераправіў у Грузію зброю.

ПРАГРАМА ТЭЛЕПЕРАДАЧ

31 жніўня, ПАНЯДЗЕЛАК

Беларускае тэлебачанне
16.30. Навіны.
16.35. «Сірэбраная паліца».
Фільм-манцэрт.
17.05. Мультифільм.
18.00. «Маніто» — чырвоныя
м'якія.
18.10. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
18.15. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
18.20. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
18.25. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
18.30. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
18.35. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
18.40. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
18.45. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
18.50. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
18.55. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
19.00. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
19.05. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
19.10. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
19.15. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
19.20. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
19.25. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
19.30. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
19.35. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
19.40. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
19.45. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
19.50. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
19.55. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
20.00. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
20.05. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
20.10. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
20.15. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
20.20. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
20.25. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
20.30. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
20.35. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
20.40. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
20.45. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
20.50. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
20.55. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
21.00. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
21.05. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
21.10. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
21.15. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
21.20. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
21.25. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
21.30. «Дзяўчына» — староні
праціўніцкай педагогіцы.
21.35.

